

بازخوانی نوروز از عهد باستان

۳۰ فروردین ۱۳۹۳ ساعت ۱۸:۳۲

تاریخ آغاز مراسم باشکوه عید نوروز به جمشید شاه بازمی‌گردد. او که در زمان سلطنت در آبادانی ایران و آسایش خاطر مردم از هجوم بیگانگان، نقش بسیاری داشت. روزی سفر یا در واقع معراجی با تخت زرینش به آسمان (بسوی خورشید) داشت، پس از بازگشت دین را تجدید و آن روز را ((نوروز)) نامید

در دین گوید که آفریدگان گیتی را به سیصد و شصت روز آفریدم که شش گاه گاهنبار است، (که) به سالی انگاشته (شود).
همی نخست روز بشود، پس شب آن روز را گیرد و درآید. (کتاب بندهشن - کتاب آفرینش در آیین زرتشت -

تاریخ آغاز مراسم باشکوه عید نوروز به جمشید شاه بازمی‌گردد. او که در زمان سلطنت در آبادانی ایران و آسایش خاطر مردم از هجوم بیگانگان، نقش بسیاری داشت. روزی سفر یا در واقع معراجی با تخت زرینش به آسمان (بسوی خورشید) داشت، پس از بازگشت دین را تجدید و آن روز را ((نوروز)) نامید. این گاهنبار (جشن) (که از آن در گاتهای زرتشت نامی برده نشده و تنها در یکی از یشتها بنام فروردین یشت، ذکر و ستایش این گاه نگاشته شده) پس از جمشید شاه سال به سال بر اهمیت و فراگیری آن افزوده شد. در زمان هخامنشیان و ساسانیان نوروز بعنوان سنتی فراگیر و بسیار باشکوه چه در دربار شاهان و چه در خانه های مردم عامه (نه فقط زرتشتیان) اجرا می‌شده. با هجوم قوم عرب و نفوذ فرهنگ اسلامی و تطبیق فرهنگ ایران زرتشتی با اسلام، برداشتهای اسلامی از سنتهای ایرانی از جمله نوروز صورت گرفت.



از آنجمله از زبان و قلم اندیشمندان اسلامی رفت که : خداوند حضرت آدم را در اول فروردین آفرید و پیامبر گرامی اسلام ، حضرت علی (ع) را در این روز در دشت غدیر خم به امامت و ولایت معرفی کرد و ... به این ترتیب نوروز و صدها سنت اصیل ایرانی به مدد فرهنگ تطبیقی و التقاطی خاص ایران به سنتهای اسلامی وارد شد. البته عید نوروز مخالفین هم داشته است . امام محمد غزالی در کیمیای سعادت سفارش می کند که : ((ایرانیان ، جشن نوروز و سده را نگیرند، چراغانی نکنند ، لباس نپوشند، حتی عزاداری کنند تا مجوس از بین برود،)) ماه فروردین را ماه قَرَوَهَرها یا قَرَوَشی ها می نامند. و آن عید اموات است. درین ماه بدلیل رستاخیز (نو شدن موقت دنیا) پرده ی میان زنده گان و مردگان به کناری رفته و ارواح نیک درگذشتگان به ملاقات زندگان می شتابند. رسم معروف قاشق زنی ، نیز از همین اعتقاد نشات می گیرد. ارواح نیک بصورت افرادی که رویشان پوشیده ست به پشت در خانه های زنده ها آمده و زنده ها نیز به آنان به رسم یادبود و برکت هدیه ای می دهند. و نیز تمیز کردن خانه ها و روشن کردن چراغها و شمعها در زمان تحویل سال برای رضایت خاطر و هدایت فرورها ست. در روز ابتدای فروردین ، که بنام پاک و برکت دهنده ی اهورامزدا(خدای پاک) مزین شده است ، خورشید وارد برج حمل شده و جهان از نو آفریده می شود. ایرانیان قدیم برای استقبال از سبزی بهاران ، ۲۵ روز مانده به فروردین بر ۱۲ ستون خشتی یا سنگی سبزه می کاشتند. (۱۲ ستون ، اشاره به اعتقاد کهن قرار گرفتن جهان بر روی ۱۲ ستون) ششمین روز فروردین که بنا به نظرات بسیاری محققان و موبدان زرتشتی ، سالروز تولد زرتشت اسپنتمان است ، به نوروز بزرگ معروف است. ((آورده اند که در بامداد آن روز به کوه بوشنج شخص خاموشی که دسته ای از گیاهان خوشبو در دست دارد ساعتی نمایان است ، سپس پنهان می شود و تا سال دیگر در همین هنگام دیگر نمایان نمی گردد. و نیز : در این روز مردم به یکدیگر آب می پاشند و دلیل آن همان خود شستن و

پاکیزگی ست. پارسیان در تمامی روزهای فروردین خانه های خود را چراغانی کرده و چوبهای خوشبو می سوزانند و شمع ها را روشن نگاه می دارند. خوانچه ای پهن می کنند که بر آن هفت چیز که نامشان با حرف سین شروع شده باشد می گذارند (هفت سین). مانند : سبزه : نمودار گل‌های زیبا و زینتی ، سرسبزی و خرمی . سیب : میوه ای بهشتی و نماد زایش . سمنو : از جوانه ی گندم ، نمود رویش و برکت . سنجد : بوی برگ و شکوفه ی آن محرک عشق و دل‌باختگی ست. و ... آینه و شمع بر سر سفره هفت سین نیز نماد نور و روشنایی و شفافیت است. معمولا تخم مرغ نیز بر سر سفره ی هفت سین هست که نماد نطفه و باروری و زایش است. نیز در اساطیر ایران ، جهان ، تخم مرغی شکل است ، آسمان چون پوسته ی تخم مرغ و زرده اش نمودگار زمین است. ماهی زنده نیز نماد سرزندگی و شادابی ست. ... و هزاران فلسفه و رسوم متفاوت که در گوشه و کنار ایران عزیزمان پراکنده ست . در بعضی از کشورهای شرق آسیا مانند چین ، هند و پاکستان نیز هر ساله مراسمی شبیه به نوروز انجام می شود.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۰۰/بازخوانی/بازخوانی-نوروز-بازخوانی/>